

РАХУНКОВА ПАЛАТА

РІШЕННЯ

від 10 листопада 2022 року № 23-3

Київ

Про розгляд Звіту про результати аудиту ефективності використання бюджетних коштів на здійснення заходів з ліквідації судів в Україні

Відповідно до статті 98 Конституції України, статей 7, 25, 26, 35 і 36 Закону України від 02.07.2015 № 576 «Про Рахункову палату» розглянуто Звіт про результати аудиту ефективності використання бюджетних коштів на здійснення заходів з ліквідації судів в Україні. За підсумками розгляду Рахункова палата

ВСТАНОВИЛА:

1. Судова реформа, розпочата у 2014 році, яка мала на меті відновити довіру до судової влади в Україні, не принесла бажаних результатів повною мірою, що зумовило необхідність затвердження Президентом України нової Стратегії розвитку системи правосуддя та конституційного судочинства на 2021–2023 роки (Указ Президента України від 11.06.2021 № 231/2021).

Зміни, внесені до Конституції України в 2016 році Законом України від 02.07.2016 № 1401-VIII «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», та прийняті для їх реалізації нормативно-правові акти стали правовою підставою для ліквідації окремих судів. На сьогодні в стані припинення перебувають такі юридичні особи: з 20.12.2017 – Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ (далі – ВССУ), Вищий господарський суд України (далі – ВГСУ), Вищий адміністративний суд України (далі – ВАСУ); з 21.06.2018 – Верховний Суд України (далі – ВСУ).

З грудня 2017 року розпочато ліквідацію та утворення місцевих загальних судів, ліквідацію апеляційних судів та утворення апеляційних судів в апеляційних округах, ліквідацію місцевих господарських судів та утворення окружних господарських судів, ліквідацію апеляційних господарських судів та утворення апеляційних господарських судів в апеляційних округах, ліквідацію апеляційних адміністративних судів та утворення апеляційних адміністративних

судів в апеляційних округах відповідно. Реалізація указів Президента України в частині утворення окружних та окружних господарських судів (№№ 449/2017 «Про ліквідацію та утворення місцевих загальних судів», 450/2017 «Про ліквідацію та утворення місцевих загальних судів», 453/2017 «Про ліквідацію місцевих господарських судів та утворення окружних господарських судів») з грудня 2017 року і до цього часу не здійснена. Станом на 01.01.2022 жодного суддю не призначено (не переведено) до новоутворених місцевих окружних судів, а новоутворені місцеві окружні суди не розпочали своєї діяльності. Правосуддя продовжують здійснювати місцеві загальні суди, які підлягали ліквідації згідно з указами Президента України 2017 року. На час проведення аудиту залишалися неліквідованими 25 апеляційних судів, для 176 місцевих судів і 4 апеляційних судів, які знаходяться на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим, ліквідація не розпочалася.

Через недосконалість нормативно-правового регулювання окремих організаційно-правових відносин, процедури ліквідації судів стали занадто тривалими, що призводить до нерезультативного та/або непродуктивного, а інколи із порушенням вимог чинного законодавства використання значних обсягів коштів державного бюджету.

2. Протягом 2018–2020 років та I півріччя 2021 року на здійснення заходів з припинення діяльності ВСУ, ліквідації ВССУ, ВГСУ, ВАСУ та державних підприємств, які обслуговували ці суди, а також ліквідації апеляційних судів з державного бюджету використано 1 070 696,8 тис. гривень.

2.1. На здійснення заходів з припинення діяльності ВСУ, ліквідації ВССУ, ВГСУ, ВАСУ та державних підприємств, які обслуговували ці суди, Верховним Судом як головним розпорядником бюджетних коштів за бюджетною програмою за КПКВК 0551010 протягом 2018–2020 років та I півріччя 2021 року використано коштів державного бюджету на загальну суму 396 304,6 тис. гривень.

Водночас Верховним Судом як головним розпорядником бюджетних коштів не забезпечено виконання ВСУ, ВССУ, ВГСУ, ВАСУ та державними підприємствами, що обслуговували ці суди, результативних показників за відповідним напрямом, затверджених у паспортах бюджетної програми на 2018–2020 роки. Не досягнуто і завдань із забезпечення припинення діяльності ВСУ, ліквідації ВССУ, ВГСУ, ВАСУ та державних підприємств (4 суди та 2 з 3 державних підприємств на сьогодні не припинили своєї діяльності). Як наслідок, кошти державного бюджету, витрачені на зазначені цілі у 2018–2020 роках та I півріччі 2021 року у загальній сумі 393 664,4 тис. грн (303 529,1 тис. грн – загальний фонд, 90 135,3 тис. грн – спеціальний), використано нерезультативно, з них 307 808,1 тис. грн ще й непродуктивно на виплату суддівської винагороди суддям, які не здійснюють правосуддя, та працівникам апарату, які не виконують функціональних повноважень. Також аудитом встановлено, що 76 433,3 тис. грн із зазначеної суми видатків використані з порушенням вимог статті 9 Закону України від 08.07.2011 № 3674-VI «Про судовий збір». Це обумовлено тим, що Верховним Судом планувалися і спрямовувалися кошти судового збору на забезпечення

припинення діяльності ВСУ, ліквідацію ВССУ, ВГСУ, ВАСУ та державних підприємств, що обслуговували ці суди, на виплату суддівської винагороди суддям, які не здійснювали правосуддя, оплати праці працівникам апаратів та патронатних служб, компенсацію витрат на поховання та увічнення пам'яті суддів, у тому числі суддів у відставці, тощо, а не на забезпечення здійснення судочинства та функціонування органів судової влади, як передбачено чинним законодавством.

Крім того, внаслідок незабезпечення належного контролю Верховним Судом як головним розпорядником бюджетних коштів та розпорядниками бюджетних коштів нижчого рівня при використанні коштів державного бюджету, спрямованих на заходи з припинення діяльності та\або ліквідації судів та державних підприємств, що обслуговували ці суди, допущено неефективне управління коштами державного бюджету на загальну суму 2 935,7 тис. грн у зв'язку з поверненням до державного бюджету невикористаних коштів; використання коштів на виплату суддівської винагороди та на оплату праці працівників з порушенням норм чинного законодавства у загальній сумі 1 349,4 тис. грн; ненарахування та невикористання компенсації втрати частини суддівської винагороди суддів і заробітної плати працівників ВСУ у загальній сумі 83,1 тис. гривень. Також за наявності у складі ліквідаційних комісій ВСУ, ВГСУ і ВАСУ працівників бухгалтерських служб у 2018–2020 роках та I півріччі 2021 року відповідно до договорів цивільно-правового характеру щодо надання інформаційно-консультаційних послуг з експлуатації програмного забезпечення «ІС-ПРО», послуг з ведення бухгалтерського обліку та на підставі актів приймання-передачі наданих послуг у 2018–2020 роках та I півріччі 2021 року здійснено перерахування коштів державного бюджету у загальній сумі 4 039,6 тис. грн (3 232,9 тис. грн – сума винагороди, з неї податки та збори 715,1 тис. грн, єдиний соціальний внесок – 806,7 тис. гривень).

2.2. На забезпечення ліквідації місцевих та апеляційних судів протягом 2018–2020 років та I півріччя 2021 року за бюджетною програмою за КПКВК 0501020 загалом використано 674 392,2 тис. грн коштів державного бюджету, з них 254 410,0 тис. грн непродуктивно у зв'язку з виплатою суддівської винагороди суддям, які не здійснювали правосуддя.

Невизначеність у паспортах бюджетної програми за КПКВК 0501020 окремого напрямку використання бюджетних коштів для забезпечення виконання указів Президента України від 29.12.2017 № 449/2017 «Про ліквідацію та утворення місцевих загальних судів», № 450/2017 «Про ліквідацію та утворення місцевих загальних судів», № 451/2017 «Про реорганізацію місцевих загальних судів», № 452/2017 «Про ліквідацію апеляційних судів та утворення апеляційних судів в апеляційних округах», № 453/2017 «Про ліквідацію місцевих господарських судів та утворення окружних господарських судів», № 454/2017 «Про ліквідацію апеляційних господарських судів та утворення апеляційних господарських судів в апеляційних округах», № 455/2017 «Про ліквідацію апеляційних адміністративних судів та утворення апеляційних адміністративних судів в апеляційних округах», відповідних результативних показників продукту, ефективності та якості унеможливорює оцінку результативності використання

коштів державного бюджету на заходи з ліквідації місцевих, апеляційних судів та ступеня досягнення мети і цілей за цим напрямом.

Внаслідок незабезпечення належного контролю Державною судовою адміністрацією України (далі – ДСАУ) як головним розпорядником бюджетних коштів та розпорядниками бюджетних коштів нижчого рівня під час використання коштів державного бюджету, спрямованих на заходи з ліквідації судів, допущено порушення норм чинного законодавства під час планування та затвердження видатків державного бюджету у загальній сумі 117 463,4 тис. грн; неефективне управління коштами державного бюджету – 14 732,2 тис. грн; нерезультативне використання коштів державного бюджету – 759,8 тис. грн; неекономне використання коштів державного бюджету – 535,1 тис. грн; використання бюджетних коштів з порушенням норм чинного законодавства на загальну суму 337,7 тис. гривень. Не забезпечено правильності та своєчасності відображення в бухгалтерському обліку, бюджетній та фінансовій звітності фінансово-господарських операцій у загальній сумі 9 810,8 тис. гривень. Не дотримувалися також вимоги законодавства у сфері публічних закупівель в частині термінів публікації звіту про виконання договорів на загальну суму 10 749,2 тис. грн (частина перша статті 10 Закону України від 25.12.2015 № 922-VIII «Про публічні закупівлі» (у редакції від 19.04.2020)).

У порушення вимог частини десятої статті 51 Бюджетного кодексу України від 08.07.2010 № 2456-VI (із змінами, далі – БКУ) у 2019 році забезпечення діяльності судів, що ліквідовуються, здійснювалося безпосередньо ДСАУ (головним розпорядником бюджетних коштів), а не в межах видатків, передбачених новоутвореним судам. Забезпечення діяльності судів, що ліквідовуються (ліквідаційні комісії), як того вимагає закон, почало здійснюватися лише з 2020 року. Як наслідок, у 2019 році кошти державного бюджету у загальній сумі 466 087,0 тис. грн використано з порушенням законодавства.

2.3. Під час розгляду проєктів кошторисів ВСУ, ВССУ, ВГСУ, ВАСУ у 2018–2019 роках Верховним Судом (далі – ВС) не дотримано вимог пункту 29 Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 № 228 (далі – Порядок № 228), в частині забезпечення додержання вимог законодавства, а також вказівок зі складання кошторисів на плановий бюджетний період, наявності в розрахунках до проєктів кошторисів економічних обґрунтувань, дотримання доведених у лімітних довідках річних обсягів бюджетних асигнувань та їх помісячного розподілу з урахуванням термінів проведення окремих заходів і можливості здійснення відповідних видатків бюджету протягом бюджетного періоду. Через невизначеність строків закінчення ліквідаційних процесів, розміри асигнувань у кошторисах судів, що ліквідовуються, затверджувалися помісячно без урахування потреби на весь бюджетний період.

Також під час визначення обсягів видатків бюджету на оплату праці ВС самостійно визначав у проєктах кошторисів ВСУ, ВССУ, ВГСУ, ВАСУ ці видатки з огляду на фактичну чисельність працюючих без урахування

працівників, які перебувають у відпустках у зв'язку з вагітністю і пологами, а не штатну чисельність, як це передбачено абзацом першим пункту 20 Порядку № 228.

2.4. У 2018–2020 роках ВС не забезпечено достовірності даних, включених до звітів про виконання паспортів бюджетних програм за напрямом «Забезпечення ліквідації Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Вищого господарського суду України, Вищого адміністративного суду України та державних підприємств, які обслуговували ці суди», та точності їх розрахунків, що призводить до викривлення даних звітів та відповідно до частини першої статті 116 БКУ є порушенням бюджетного законодавства.

3. Аудитом встановлено, що жодний із затверджених планів заходів з припинення діяльності ВСУ, ВССУ, ВГСУ, ВАСУ у повному обсязі не виконаний, а за окремими заходами (вивільнення працівників; проведення інвентаризації майна; передача матеріальних цінностей на баланс ВС; складення ліквідаційного балансу; звільнення членів ліквідаційної комісії) не були визначені й терміни виконання, що має ознаки формального підходу до їхнього складання та, відповідно, виконання.

Голова ліквідаційних комісій почала інформувати ДСАУ про виконання планів заходів з припинення діяльності ВСУ, ВССУ, ВГСУ, ВАСУ лише з серпня 2021 року, після початку аудиту Рахункової палати. Водночас ДСАУ не надсилала жодних офіційних звернень до голови ліквідаційних комісій щодо виконання вимог спільного наказу ДСАУ та ВС від 07.06.2019 № 560/90-ОД «Про деякі питання, пов'язані з ліквідацією судів» в частині надання інформації про виконання планів заходів з ліквідації ВСУ, ВАСУ, ВГСУ і ВССУ, що свідчить про неналежний контроль з боку ДСАУ як за виконанням вимог цього наказу, так і реалізацією заходів з припинення діяльності ВСУ, ліквідації ВССУ, ВГСУ та ВАСУ.

3.1. Розпочаті відповідно до законодавства процеси припинення діяльності ВСУ, ліквідації ВАСУ, ВГСУ та ВССУ не можуть бути завершені, зокрема, через законодавче неврегулювання питань способу завершення припинення ВСУ як юридичної особи та комплексу пов'язаних із цим питань з огляду на рішення Конституційного Суду України № 2-р/2020 від 18.02.2020 (далі – Рішення КСУ № 2-р/2020 від 18.02.2020); а також невирішення питання переведення чи звільнення суддів цих судів, що віднесено до повноважень Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (далі – ВККСУ) та Вищої ради правосуддя (далі – ВРП).

Станом на 01.07.2021 загальна чисельність суддів ВСУ, ВАСУ, ВГСУ, ВССУ становила 52 особи.

Довготривалі процеси надання ВККСУ рекомендацій (найменший строк розгляду становив більше трьох місяців, найбільший – майже п'ять місяців) та прийняття ВРП рішень про переведення чи звільнення суддів судів, що ліквідовуються (понад 3 місяці, в окремих випадках майже рік), а також припинення з 07.11.2019 повноважень членів ВККСУ, ускладнили проведення заходів з ліквідації ВССУ, ВГСУ та ВАСУ, зумовили додаткове навантаження на

державний бюджет, що призвело до непродуктивного використання коштів державного бюджету на виплату суддівської винагороди суддям цих судів, які фактично не відправляли правосуддя.

3.2. З 15 грудня 2017 року працівники патронатної служби апаратів ВСУ, ВАСУ, ВГСУ, ВССУ, що ліквідовуються (помічники судді), не виконують обов'язків помічників суддів, оскільки судді судів, що ліквідовуються, після 15.12.2017 не відправляли правосуддя. Крім того, зберігають посади і отримують заробітну плату частина працівників апаратів судів. Ліквідаційні комісії не здійснили із дотриманням вимог законодавства необхідних заходів з переведення або звільнення помічників суддів та працівників апаратів.

Станом на 01.07.2021 загальна чисельність працівників апаратів цих судів становила 83 особи (66 державних службовців, з яких 31 особа знаходиться у відпустці по вагітності та пологах і для догляду за дитиною, 10 працівників патронатної служби, з яких 3 особи знаходиться у відпустці по вагітності та пологах і для догляду за дитиною, і 7 працівників, які виконують функції обслуговування, що знаходяться у відпустках по вагітності та пологах і для догляду за дитиною).

Непередання керівництвом ВСУ ліквідаційній комісії з припинення діяльності ВСУ та ліквідаційній комісії ВСУ трудових книжок разом з особовими справами працівників апарату та суддів унеможливило дотримання вимог чинного законодавства при звільненні працівників та згодом призвело до необґрунтованого збільшення витрат державного бюджету внаслідок винесення судами рішень у справах щодо стягнення заборгованості із заробітної плати та інших виплат звільненим працівникам апарату ВСУ. Загальна сума позовних вимог становила 11 242,5 тис. грн, з якої відшкодовано позивачам 1 886,4 тис. гривень. На рішення, ухвалені за результатами розгляду позовних заяв, ліквідаційною комісією ВСУ подані відповідні 5 апеляційних й 3 касаційні скарги.

3.3. Аудитом встановлені окремі випадки визнання у 2019 році такими, що втратили чинність, наказів про звільнення у 2018 році у зв'язку з ліквідацією ВСУ працівників апарату ВСУ, та переведення їх на роботу до ВС, тобто майже через рік, без рішення суду, з нарахуванням заробітної плати та відповідних виплат за період, коли ці особи були звільнені.

Так, вісьмом працівникам апарату ВСУ, яких було переведено до ВС у такий спосіб, нараховано заробітну плату у загальній сумі 1 127,3 тис. грн за період, коли вони були звільнені. Отже, видання наказів про переведення таких працівників на роботу до ВС і здійснення видатків на оплату праці за період, коли вони були звільнені, без відповідних рішень суду має ознаки кримінального правопорушення.

4. Невиконання керівництвом ВСУ вимог пункту 7 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України від 02.07.2016 № 1402-VIII «Про судоустрій і статус суддів» (у редакції, що діє з 30.09.2016, далі – Закон № 1402), частини четвертої статті 105 Цивільного кодексу України від 16.01.2003 № 435 (далі – ЦКУ) щодо передання повноважень з управління справами юридичної особи, зокрема ненадання доступу ліквідаційній комісії з

припинення діяльності ВСУ і ліквідаційній комісії ВСУ до бухгалтерських документів та до інформації про зберігання, використання та переміщення державного майна, а також незакріплення майна за Верховним Судом всупереч розпорядженню Кабінету Міністрів України від 01.12.2017 № 841-р «Про закріплення державного майна за Верховним Судом» зумовлює ризики неналежного збереження частини майна та витрачання значних ресурсів для відновлення і повернення необоротних активів в експлуатацію.

Відсутність доступу до зазначених документів та інформації унеможливили огляд матеріальних цінностей. Як наслідок, інвентаризація непереданих матеріальних цінностей протягом 2018–2020 років та 6 місяців 2021 року не здійснювалася.

4.1. Станом на 01.07.2021 сукупна вартість непереданого державного майна ВСУ становить 81 396,2 тис. гривень. Облік частини цього майна на загальну суму 77 621,1 тис. грн здійснюється ліквідаційною комісією ВСУ (77 494,3 тис. грн), на 126,8 тис. грн – ліквідаційною комісією Державного підприємства «Автобаза Верховного Суду України» (далі – ДП «Автобаза ВСУ») поза будь-яким обліком залишається майно на загальну суму 3 775,1 тис. грн (вартість проектної документації та наданих послуг на загальну суму 3 287,9 тис. грн, що відсутня в обліку ВСУ та ліквідаційної комісії ВСУ, вартість майна, переданого від Дочірнього підприємства «СТО Алекс» Державного підприємства «Автобаза Верховного Суду України» (далі – ДП СТО «Алекс» ДП «Автобаза ВСУ») до ВСУ, – 461,8 тис. грн, вартість майна, відсутнього в обліку ліквідаційної комісії ВСУ, – 25,4 тис. грн). Зазначене з урахуванням існуючих недоліків системи контролю за майном вказує на наявність ризиків втрати значної його частини та загалом є свідченням неефективного ним управління.

Непередання ВСУ до ВС 70 од. транспортних засобів, з яких 69 од. більше 4 років знаходилися на території суду просто неба, призвело до неефективного управління державним майном загальною вартістю 13 019,4 тис. грн та можливих втрат на цю суму.

4.2. У порушення вимог частини четвертої статті 105 ЦКУ, якою передбачено, що до комісії з припинення юридичної особи (комісії з реорганізації, ліквідаційної комісії) або ліквідатора з моменту призначення переходять повноваження щодо управління справами юридичної особи, голова комісії, її члени або ліквідатор юридичної особи представляють її у відносинах з третіми особами та виступають у суді від імені юридичної особи, яка припиняється, навіть після рішення Ради суддів України від 12.04.2018 № 18 (в якому зазначено, що «рішення зборів суддів ВСУ, спрямовані на перешкодження ліквідаційній процедурі, не мають правових наслідків»), зборами суддів ВСУ, які не є суб'єктом управління та не виконують владних управлінських функцій, замість ліквідаційної комісії ВСУ ухвалювалися рішення, які мали вплив на рух державного майна, зокрема щодо відчуження трьох автомобілів загальною первісною вартістю 341,2 тис. гривень. Кошти від реалізації цих автомобілів у повному обсязі використано на виплату заробітної плати членам ліквідаційної комісії ДП «Автобаза ВСУ» та ДП СТО «Алекс» ДП «Автобаза ВСУ».

5. Ліквідаційними комісіями апеляційних судів, апеляційних адміністративних та апеляційних господарських судів більшість заходів, визначених планами заходів з ліквідації цих судів, виконано. Невиконання цих планів в основному зумовлено невирішенням питань, пов'язаних з погашенням дебіторської та кредиторської заборгованостей; прийманням-передачею основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових документів; переведенням суддів та остаточним вивільненням працівників апаратів цих судів.

Неприйняття ВРП у межах повноважень рішень про звільнення суддів, які згідно з рішеннями ВККСУ «Про результати кваліфікаційного оцінювання судді на відповідність займаній посаді» не відповідають займаній посаді, фактично ускладнило процес ліквідації відповідних апеляційних, апеляційних адміністративних і апеляційних господарських судів. Так, внаслідок тривалих строків розгляду ВРП рекомендацій ВККСУ щодо звільнення суддів апеляційних судів у зв'язку з непідтвердженням відповідності займаній посаді, в останніх з часом з'являються підстави для подання заяви про відставку, що, відповідно, надає право на призначення довічного грошового утримання, чим фактично нівелюються механізми очищення судової гілки влади, що мали сприяти відновленню довіри суспільства до судових органів. Крім того, через відрадження таких суддів апеляційних судів Волинської, Дніпропетровської і Закарпатської областей, Одеського і Харківського апеляційних адміністративних судів, Львівського апеляційного господарського суду до інших судів, ліквідація цих судів не може бути завершена до закінчення відрадження зазначених суддів – 18.02.2023, 23.12.2022 і 09.12.2022; 30.12.2022 і 03.08.2022; 27.07.2022, 12.09.2022 відповідно.

Станом на 01.07.2021 у судах, що ліквідовуються, загалом займали посади 15 суддів, які згідно з рішеннями ВККСУ не відповідають займаній посаді, та 44 працівники апарату.

6. ДСАУ у 2020 році не забезпечено достовірності даних, включених до звіту про виконання паспорта бюджетної програми за КПКВК 0501020, та точності їх розрахунків, що відповідно до частини першої статті 116 БКУ є порушенням бюджетного законодавства.

Так, значення показника затрат «Кількість установ» 725 од. у паспортах за КПКВК 0501020 на 2020 та 2021 роки та звіті про виконання паспорта бюджетної програми за 2020 рік у розрізі судів та установ судової системи не відповідало фактичній кількості апеляційних, апеляційних господарських та апеляційних адміністративних судів – 757 од., 751 од. та 754 од., що менше на 32 (21 апеляційний суд, 5 апеляційних господарських, 6 апеляційних адміністративних судів, що не завершили ліквідаційні процеси), 26 (17 апеляційних судів, 3 апеляційні господарські, 6 апеляційних адміністративних судів, що не завершили ліквідаційні процеси) та 29 од. (20 апеляційних судів, 3 апеляційні господарські, 6 апеляційних адміністративних судів, що не завершили ліквідаційні процеси) відповідно.

7. Нормативно-правова база з окремих питань, пов'язаних з ліквідацією судів в Україні, потребує вдосконалення. Так, не визначено правового механізму

завершення припинення ВСУ як юридичної особи, який би чітко регламентував не лише спосіб такого припинення, а й законодавчо регулював весь комплекс пов'язаних із цим питань.

Недосконалим є нормативне врегулювання питання строків прийняття рішення ВККСУ та ВРП про переведення судді на посаду судді до іншого суду того самого або нижчого рівня без конкурсу у випадках реорганізації, ліквідації або припинення роботи суду або ж звільнення судді з посади з підстав, визначених Конституцією України та Законом № 1402. Крім того, неунормованим у Законі № 1402 залишається питання звільнення судді з посади з підстав, визначених підпунктом 4 пункту 16¹ розділу XV «Перехідні положення» Конституції України.

За результатами обговорення та на підставі викладеного Рахункова палата

ВИРІШИЛА:

1. Звіт про результати аудиту ефективності використання бюджетних коштів на здійснення заходів з ліквідації судів в Україні (далі – Звіт про результати аудиту) затвердити.

2. Звіт про результати аудиту та рішення Рахункової палати надіслати Верховній Раді України протягом 15 днів із дня затвердження цього Звіту.

3. Звіт про результати аудиту та рішення Рахункової палати надіслати Президентові України та рекомендувати внести на розгляд Верховної Ради України законопроект щодо визначення правового механізму завершення процедури припинення Верховного Суду України як юридичної особи з урахуванням юридичної позиції Конституційного Суду, викладеної у Рішенні КСУ № 2-р/2020 від 18.02.2020.

4. Для запобігання непродуктивному та нерезультативному використанню бюджетних коштів суб'єктам законодавчої ініціативи (Президент України, Кабінет Міністрів України, народні депутати України) рекомендувати внести на розгляд Верховної Ради України законопроекти щодо:

- врегулювання у Законі № 1402 питання звільнення судді з посади з підстав, визначених підпунктом 4 пункту 16¹ розділу XV «Перехідні положення» Конституції України;

- визначення суб'єктів та правових механізмів, що унормують порядок звільнення суддів із займаної посади чи їх переведення на відповідні посади до іншого суду в разі відставки чи припинення повноважень членів ВККСУ та/або ВРП, що зумовили недієздатність ВККСУ та/або ВРП як державних органів;

- встановлення конкретних строків, в які ВККСУ і ВРП зобов'язані ухвалювати рішення щодо звільнення судді із займаної посади чи переведення на відповідну посаду до іншого суду.

5. Відомості про результати аудиту ефективності використання бюджетних коштів на здійснення заходів з ліквідації судів у формі рішення Рахункової палати надіслати Кабінету Міністрів України та рекомендувати доручити Міністерству фінансів України спільно з зацікавленими органами розробити та внести на розгляд Кабінету Міністрів України в установленому порядку проект акта щодо

внесення змін до пункту 20 Порядку № 228 в частині урахування під час визначення обсягів видатків бюджету та/або надання кредитів з бюджету розпорядників нижчого рівня, що перебувають у стані припинення, об'єктивної потреби в коштах, з огляду на фактичну чисельність працюючих.

6. Рішення Рахункової палати та Звіт про результати аудиту надіслати Верховному Суду і рекомендувати:

- забезпечити результативне, економне та продуктивне використання коштів Державного бюджету України, виділених на забезпечення заходів з ліквідації, посиливши контроль за плануванням потреби у фінансових ресурсах та ефективним використанням бюджетних коштів;

- посилити контроль за:
встановленням державним службовцям у межах економії фонду оплати праці додаткових стимулюючих виплат;

- станом договірної роботи, в частині укладення договорів цивільно-правового характеру щодо надання послуг з ведення бухгалтерського обліку;

- при визначенні результативних показників бюджетної програми за КПКВК 0551010 дотримуватись Загальних вимог до визначення результативних показників бюджетних програм, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 10.12.2010 № 1536, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27.12.2010 за № 1353/18648, зокрема, в частині визначення показників за напрямом використання бюджетних коштів «Забезпечення припинення діяльності Верховного Суду України, і припинення діяльності та ліквідації Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Вищого господарського суду України, Вищого адміністративного суду України та державних підприємств, які обслуговували ці суди»;

- вжити заходів щодо усунення виявлених під час аудиту недоліків і порушень та запобігання їм у подальшому, розглянути питання про притягнення до відповідальності винних осіб.

7. Рішення Рахункової палати та Звіт про результати аудиту надіслати Державній судовій адміністрації України і рекомендувати:

- вжити заходів щодо прискорення завершення процесів ліквідації 25 апеляційних судів;

- забезпечити результативне, економне та продуктивне використання коштів Державного бюджету України, виділених на забезпечення заходів з ліквідації судів, посиливши контроль за плануванням потреби у фінансових ресурсах та ефективним використанням бюджетних коштів;

- при визначенні результативних показників бюджетної програми за КПКВК 0501020 дотримуватися Загальних вимог до визначення результативних показників бюджетних програм, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 10.12.2010 № 1536, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27.12.2010 за № 1353/18648, зокрема в частині визначення показників та напрямів використання бюджетних коштів;

- підготувати та подати на розгляд Ради суддів України пропозиції щодо внесення змін до Порядку компенсації витрат на поховання та увічнення пам'яті суддів, у тому числі суддів у відставці, затвердженого рішенням Ради суддів

України від 16.09.2016 № 62, в частині встановлення граничних сум, в межах яких здійснюється компенсація витрат на поховання та увічнення пам'яті суддів, у тому числі суддів у відставці;

- вжити заходів щодо усунення виявлених під час аудиту недоліків і порушень та запобігання їм у подальшому, розглянути питання притягнення до відповідальності винних осіб.

8. Рішення Рахункової палати та Звіт про результати аудиту надіслати Вищій раді правосуддя і рекомендувати:

- для забезпечення виконання повноважень ВККСУ вжити заходів щодо формування її складу у порядку, встановленому чинним законодавством;

- визначити в Регламенті Вищої ради правосуддя чіткі строки ухвалення рішення про звільнення судді із займаної посади, переведення на відповідну посаду до іншого суду.

9. Рішення Рахункової палати та Звіт про результати аудиту надіслати Вищій кваліфікаційній комісії суддів України та рекомендувати визначити в Регламенті Вищої кваліфікаційної комісії суддів України чіткі строки ухвалення рішення щодо внесення до Вищої ради правосуддя подання з рекомендацією про звільнення судді із займаної посади, переведення на відповідну посаду до іншого суду.

10. Рішення Рахункової палати та Звіт про результати аудиту надіслати Верховному Суду України та рекомендувати забезпечити виконання вимог Закону № 1402, провести інвентаризацію та за її результатами здійснити передання майна до Верховного Суду.

11. Рішення Рахункової палати та Звіт про результати аудиту надіслати Вищому спеціалізованому суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Вищому господарському суду України, Вищому адміністративному суду України, Апеляційному суду міста Києва, Київському апеляційному господарському суду, Апеляційному суду Київської області, Дніпропетровському апеляційному адміністративному суду, Апеляційному суду Дніпропетровської області, Львівському апеляційному адміністративному суду, Львівському апеляційному господарському суду, Харківському апеляційному адміністративному суду, Апеляційному суду Харківської області і рекомендувати розглянути рішення Рахункової палати та вжити заходів щодо усунення виявлених порушень і недоліків.

12. Повідомити Офіс Генерального прокурора про виявлені ознаки кримінальних правопорушень.

13. Оприлюднити рішення Рахункової палати, Звіт про результати аудиту та результати розгляду рішення об'єктами аудиту на офіційному вебсайті Рахункової палати.

14. Забезпечити надання Верховній Раді України інформації про стан виконання об'єктами контролю рішення Рахункової палати протягом 45 днів з дня отримання інформації від об'єктів контролю.

15. Контроль за виконанням цього рішення покласти на члена Рахункової палати Віктора Богуна.